1844. N° 29

LEYDSCHE COURANT.

WOENSDAG, 4 SEPTEMBER.

De Courant wordt driemaal in de week uitgegeven, des Maandags, Woensdags en Vrydags. De Maandagsche Courant wordt, uit hoofde van den Zondag, Zaturdag avond verkrijgbaar gesteld, en de Advertentiën voor dat nommer worden Zaturdag vóór drie uren verzocht.

De prijs van deze Courant is f 3.— voor de 3 maanden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 3 September.

Z. Exc. de Minister van Financiën heeft bekend gemaakt, dat ten Kantore van den Agent van het Ministerie van Financiën te Amsterdam, van nu af tot en met *Zaturdag den 21sten September* tot des namiddags *twee* ure zal worden gevaceerd tot het aannemen der verklaringen van de eigenaars der op den 24sten Augustus Uitgelotene Kapitalen, van het 5 pCts. Grootboek, welke niet verlangen op het 4 pCts. Grootboek, *met den 1sten October* onder genot eener vergoeding van vier gulden van iedere honderd gulden kapitaal, over te gaan; wordende hierbij herinnerd, dat die verklaringen moeten geschieden met naauwkeurige opgave van het hoofd van rekening, letter, deel en nommer, alsmede van het juiste bedrag derzelven, of van dat gelezlte waarvan de aflossing verlangd worden.

Nog heeft Z. Exc. opgeroepen alle houders van kapitalen ingeschreven 5 pCts Nat. Schuld, (niet begrepen onder de op den 24sten Augustus Uitgelotene Kapitalen) welke, *met den 1sten October* hunne kapitalen wenschen te verwisselen tegen Inschrijvingen in het 4 pCts. Grootboek, om daarvan te doen blijken door inschrijving in het register, hetwelk *van den 1sten tot en met den 21sten September eerstkomende*, wordt geopend ten kantore van den Agent van het Ministerie van Financiën te Amsterdam, mitsgaders van de Agenten van 's Rijks Schatkist in de hoofdplaatsen der provincien en te Rotterdam:

Gelijk ook alle houders van 4½ pCts. Schuldbekentenissen van het Amortisatie Syndicaat, welke verlangen, hunne kapitalen te verwisselen tegen Inschrijvingen in het Grootboek der 4 pCts. Nat. Schuld, onder genot eener vergoeding van *drie gulden en vijftig cents* voor iedere honderd gulden kapitaal, en met ingang van renten van den 1sten October 1844, om daarvan te doen blijken door Inschrijving in het register, hetwelk tot dat einde *van den 1sten tot den 21sten September eerstkomende*, wordt geopend ten kantore als boven.

— De Handel-Maatschappij zal voor deze maand de volgende schepen bevrachten:

Voor Amsterdam: Henriette Clasina, Elisabeth Anthonia, Japan, Jeannette Philippine en Prins Hendrik. Voor Rotterdam: Batavier, Maasnymph, Kortenaar, Libra en Admiraal Zoutman. Voor Middelburg: Middelburg.

— Uit Wassenaar schrijft men: Zondag den 25sten Augustus, des avonds ten tien ure, is op den Leydschen straatweg, op de hoogte van Bakkershage, een jongeling uit deze gemeente, door een 's kerel aangerand. Hij vroeg hem eerst om geld; daarna vorderde hij het, en toen hij eene weigering ontving, haalde hij een mes te voorschijn. De jongeling trok almede zijn mes en bragt den aanrander eene wonde toe, terwijl ook hij over zijn buis eene snede bekwam. De aanvaller, bemerkende dat hij het onderspit zou delven, riep om hulp, waarop nog twee kerels toeschoten, die hem ontzetten. De aangerande, die zich zoo dapper gedragen had, vernam ten ziende dat verdere worsteling eene dwaasheid zou worden, redde zich door de vlugt.

's GRAVENHAGE, 2 September.

Men vernemt, dat Z. M. de Koning van Hoogstdezelfs reize naar Weimar, tusschen morgen en overmorgen, in deze Residentie zal terugkeeren.

De Minister van Koloniën zal den 4den dezer gene audientie geven.

Men vernemt, dat bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland het voornemen bestaat, om eerlang nieuwe voorschriften, met betrekking tot het opmaken der stedelijke en gemeentebegrootingen, dit te vaardigen, welke reeds op die voor den dienst van 1845, zullen moeten worden toegepast.

Dienvolgens zijn de besturen der steden en gemeenten in de provincie uitgenoodigd, om bij het opmaken der begrootingen voor den dienst van 1845 voorerst niet verder te gaan, maar zulks uit te stellen tot tijd en wijle over dit onderwerp nadere voorschriften door de Vergaderingen van Gedeputeerde Staten zullen zijn gegeven, wordende dezelve intusschen uitgenoodigd, om inmiddels alles voor te bereiden, wat tot het doen der vereischte veranderingen in deze aan de stedelijke of gemeenteraden noodig is, en speciaal om naauwkeurig onderzoek te doen ten aanzien der uitgaven, welke in het volgende jaar voor verschillende onderwerpen en bijzonder voor het onderhoud der stedelijke en gemeentewerken en eigendommen en voor het armwezen zullen benoodigd zijn.

Z. Exc. de Gouverneur dezer Provincie heeft eene circulaire aan de plaatselijke besturen gericht, houdende voorschriften betrekkelijk het geldelijk beheer der gemeenten en het doen van onvoorziene uitgaven. Ten slotte dient circulaire, wordt door den Gouverneur zijn ernstig verlangen te kennen gegeven, dat alle willekeurige beschikking over de plaatselijke financiën worde vermeden; dat Burgemeester en Wethouders of Assessoren, zich stiptelijk houden aan de door de Stedelijke en Gemeentebroden vastgestelde en door Gedeputeerde Staten goedgekeurde begrootingen; dat geene kosten, of uitgaven, welke uit de daaraan toegestane toewijzingen niet kunnen worden gedaan, dan na vooraf verkregene autorisatie van Gedeputeerde Staten, en dat intusschen, na het eindigen van enlidienstjaar, geene aanzeggen op de onvoorziene uitgaven worde gedaan, wanneer dezelfden zoo te maken werken of te doene leveranliën, moeten geacht worde tot het dan beginnende dienstjaar te behooren, terwijl de Gouverneur voor die zelfzame gevallen, waarin eene onvoorziene uitgaaf zoodringend is, dat dezelfde zonder gevaar niet kan worden uitgesteld, aan de voorlopige autorisatie van Gedeputeerde Staten niet kan worden gevraagd, dij de Gemeentebesturen gesecondeerd heeft te moeten verwijzen naar het voorschrift van de 2de, 3de en 14de alinea art. 50 van het Reglement van Bestuur der Steden, en art. 39 en der 2de al. van art. 72 van dat ten platten lande, met aanbeveling van het in zoodanige gevallen door den Stedelijken of Gemeenteraad genomen besluit, buorwijld aan Gedeputeerde Staten kennis te geven.

Z. Exc. de Gouverneur dezer Provincie heeft onder dagteekening van 19 Augustus jl. aan de stedelijke en gemeentebesturen de volgende circulaire gericht:

»Een deel der Burgemeesters van platten lande in deze Provincie, heeft mij de mededeeling gedaan, dat op door zijne ingezetenen, tusschen de veehouders binnen hunne gemeente, eene overeenkomst tot stand gebragt tot onderlinge verzekering van de helft der schade van het vee, die gedurende de contractanten, maandverbintenis dat ongelukkig de nog steeds heerschende ziekte hun vee geheel of gedeeltelijk zal verminderen, voor eenen geheelen ondergang kunnen worden bewaard en althans voor de helft van hun verlies vergoeding kunnen vorderen.

»Uit de hieromtrent ingewonnen informatien is mij gebleken, dat voorgeschreven maatregel niet alleen onder de ingezetenen van de bedoelde gemeente, maar ook in de naburige, den gewenschten bijval heeft gevonden, en men zich vlei door dat middel de ramp, die sommigen treft, minder drukkend te zullen kunnen maken.

»Deze goede uitkomst heeft het mij, na overleg met de Provinciale Commissie van landbouw, van belang doen achten de aandacht op dit onderwerp te vestigen; vooral uit overweging van de verliezen, die de veehouders in dit gewest door het voortduurend heerschen der noodlottige longziekte lijden en van de ontoereikendheid van het fonds voor den landbouw, om meerdere schadevergoeding, dan alleen voor de pitelijke behoeftigen te verleenen, en ik heb derhalve de eer UEd. bij deze in overweging te geven, om binnen uwe stad of gemeente het aangaan van eene soortgelijke overeenkomst, als boven is bedoeld, te bevorderen.

»Tot dat einde kan ik UEd. aanbevelen, het ontwerp door den meergenoemden Burgemeester opgemaakt, en door diens zorg gedrukt en verkrijgbaar gesteld bij den Boekhandelaar S. E. van Nooten, te Schoonhoven, tegen den prijs van 25 centen.

»Ik meen UEd. echter verder in overweging te moeten geven, om, bij het opmaken van het ontwerp der bedoelde overeenkomst voor uwe stad of gemeente:

1°. De deelneming niet verder uit te breiden dan tot de gemeente zelve, of hoogstens van de meerdere of mindere talrijkheid van het vee in dezelfde tot omtrek nabuurige gemeenten, doch in geen geval tot eene hoogere deelneming dan van 1000 stuks beesten, dagtekene, door baren men kortelings verlatene, dagteekene

2°. De verweders van de deelneming uit te sonderen, maar niet alleen die door de buren een vastgesteld vastgeld van leden landbouw te betalen.

3°. Tot nog meerdere verenvoudiging en bevordering van schikkingen en moetelijkheden, ten aanzien der schattingen, eene vaste som te bepalen, welke als vergoeding voor ieder aan de longziekte overleden volwassen rund zal worden uitbetaald.

4°. Te bepalen, dat bij de oprigting niet als deelnemers zullen worden aan-

genomen, zij, wier vee werkelijk door de longziekte is aangetast, of in de laatste drie maanden is aangetast geweest; en

5°. Dat, na de oprigting, zoodra de longziekte zich in de gemeente openbaart, geene nieuwe deelnemers zullen worden toegelaten, en dat het aan den bestuurder, of dengene die de directie heeft, wordt vrijgelaten, om ook bij het aanwezig zijn der ziekte, in eene aangrenzende gemeente, de deelneming te weigeren.

»Ik vlei mij, dat de totstandbrenging van den bedoelden maatregel, veel zal kunnen toebrengen tot leniging van eene ramp, welke reeds zoo lang de veehouders, als het ware, het hoofd drukt en den ondergang van velen heeft veroorzaakt, en dat, ofschoon daardoor de verliezen niet geheel zullen worden vergoed, dezelve gedeeltelijk door velen gedragen, minder drukkend zullen zijn.

»Ik reken, tot bereiking van dit doel, op de ijverige en welwillende medewerking der plaatselijke besturen, welke ik mij vleijen durf, dat volgaarne eenen maatregel zullen bevorderen, die, indien zij door hunne zorg wordt tot stand gebragt, hun de zelfvoldoening zal schenken van, indien onverhoopt de bedoelde ziekte zich onder het rundvee in hunne gemeente mogt openbaren, voor sommige hunner mede-ingezetenen het middel te zijn geweest om hen voor ondergang en armoede te bewaren, en alzoo op eene doelmatige wijze aan hunne roeping en den door hen, bij de aanvaarding hunner functiën, gedane eed, van het welzijn der gemeente met al hun vermogen te zullen bevorderen, te hebben beantwoord. In dat vertrouwen meen ik dan ook te mogen verwachten, dat, den zinde het derikbeeld tegen te gaan, dat wanneer de dijkgraven der opgerigte of besturdeis zouden kunnen zijn, waardoor vaak goede en nuttige ondernemingen falen of mederwerking missen, de hoofden der plaatselijke besturen of een of meer leden van het college van dagelijksch bestuur of van den raad daartoe verzocht, zich zonder beloning en alleen tegen vergoeding van gedane uitschotten, met de noodige directie, zullen willen belasten, en dat de plaatselijke Secretarissen of Ontvangers daartoe vermocht, hen daarbij voor zoo veel betreft de wegrigting van schrifturen en het houden van aanteekeningen van ontvangsten en uitgaven, wel zullen willen behulpzaam zijn, zullende het mij aangenaam zijn te zijner tijd van dit, ten gevolge dezer circulaire, verrigte en van den uitslag daarvan, met toezending eener gelijke van een afschrift der in uwe stad of gemeente gesloten overeenkomst, de opgave van het getal runderen, waarvoor in dezelve is deelgenomen, door U.Ed. te worden onderrigt.

»Er is op eene allezins leerlijke en betamelijke wijze door de Besturen van onderscheidene gelegenheden, aan de belhebbenden zalhiles blijd en kaas uitgedeeld, van de door Z. M. onzen geëerbiedigden Koning zoo milddadig geschonken gift, bij gelegenheid der gelukkige en voorspoedige bevalling van Hare Majesteit onze geliefde Dochter. Zoo ook zijn in de afgeloopen week (door de nagelaten overleden van Heeren Regenten der R. C. armen weezen allhier), van gemelde gift bovendien meer dan 150 oude lieden en kinderen in de R. C. bestedelingenhuizen alhier, blijde verblijd geworden, alsmede de kinderen in het R. C. weeshuis alhier, opgehaald geworden op een gastmaal, bestaande in goederen en gedrag, hartgrondig voor allen een waarde vergoeding opleverende, en bij welke gelegenheid zij met een dankbaar en erkentelijk gevoel voor deze weldaad, in hunne gebeden Z. M. den Koning en H. D. Doorluchtige Huis hebben gedacht.

HAARLEM, 2 September.

Gisteren avond is bij de draaibrug van den spoorweg over het Spaarne een wagentje, waarin twee kinderen gezeten waren, in het water geraakt. De brugwachter, Stoetz genaamd, is terstond in het water gesprongen, om die kinderen te helpen komen, doch is onmiddelijk gezonken en daarbij om het leven geraakt. Hij laat eene weduwe en kinderen na. Daar het wagentje nog eenigen tijd drijvende was gebleven, zijn de kinderen gered.

ROTTERDAM, 26 Augustus.

Ten gevolge van den noordwesten wind, was de zee heden zoo hoog, dat dezelve tot voor deze stad stond en haar bedreigde: de Demslius konde bijna geenen wederstand bieden, en had niet een menschenvriend het dreigende gevaar te hulp gekomen, dan had Noord-Holland wellicht een dergelijk ongeluk betroffen als in het jaar 1825. Aan de menschlievende en ijverige pogingen van den Heer Simon Kater, lid van den Raad dezer stad, hebben wij het te danken, dat onze stad voornamelijk voor eene algeheele vernieling is behoed, en had die Heer niet, door inspanning van eigene krachten, gedurende dag en nacht, door het opwerpen van aarden kistingen, onze stad te hulp gekomen, dan ware het ongeval niet te berekenen geweest. Het ware te wenschen, dat deze edelmoedige daad ter kennisse van de Hooge Regering mogt komen, opdat genoemde menschenvriend, voor zijne ijverige pogingen, naar waarde wierd beloond.

ARNHEM, 26 Augustus.

Gisteren heeft een treurig ongeval op nieuw het bewijs opgeleverd, hoe omzigtig ouders handelen, om jonge kinderen alleen in huis te laten. Eene, door haren man kortelings verlatene, daghuurdersvrouw, uit huis gaande, liet een kind van ongeveer 6 jaren in benevens zekere Weldra hooren de buren een vreeselijk noodgeschreeuw en ontdekten, bij het ingaan der woning, dat de kleederen van het kind in vlam waren geraakt en hetzelve zich deerlijk had gebrand. Spoedig wierdt een heelkundige hulp ingeroepen, doch, niettegenstaande deszelfs, is het kind heden aan de gevolgen zijner wonden bezweken en alzoo het slagtoffer geworden van de onvoorzigtigheid zijner moeder.

Gisteren namiddag, tusschen 3 en 4 ure, is eene felle brand ontstaan op eene hofstede onder Aardenburg, bewoond door de Wed. van de Vijver, met dat gevolg, dat geheel de schuur, met al den ingezamelden oogst, de menwagens en andere goederen, alsmede een veulen, eene prooi der vlammen zijn geworden. Het huis, dat aan de schuur vast was, is door behulp der brandspuit bewaard gebleven, ofschoon een weinig beschadigd. Niets was voor brandschade verzekerd. De oorzaak schijnt door broeijend hooi of garst te zijn ontstaan, dewijl de brand op dat punt begonnen is, welk een en ander weder tot eene gepaste waarschuwing moge strekken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ALGERIE.

Thans heeft de Fransche Regering de rapporten van den Gouverneur-Generaal Bugeaud en van den Prins de Joinville, omtrent de laatste wapenfeiten bekend gemaakt. Dat van den Maarschalk bevestigt volkomen het roemrijke van het gevecht van Isly. Hij heeft niet dan tot het uiterste gedreven, tot het gevecht besloten. Het leger der Marokkanen vermeerderde dagelijks, evenzeer als hun trots. Men zeide openlijk in hun kamp, dat zij Tlemecen, Oran, Mascara en zelfs Algiers zouden innemen. Het was een wezenlijke heilige oorlog, om de zaken van het Islamismus te herstellen. De weifeling der Franschen had reeds een ongunstigen indruk gemaakt op de volksstammen, die begonnen te weigeren ons levensmiddelen te verschaffen, te meer, daar reeds tweemaal konvooijen waren aangevallen. De Maarschalk besloot eindelijk tot het gevecht. De uitslag is bekend. Dezelve was allerluisterrijkst. De infanterie deed den eersten aanval. De Marokkaansche ruiterij trachtte den overtogt van den Isly te beletten, doch werd door de tirailleurs, met eenig verlies van beide zijden, teruggedreven. De rivier overtrokken zijnde, kwamen onzettende massa's ruiterij van beide zijden der heuvelen opdagen, en vielen de beide flanken en de achterhoede der Franschen aan. Al dapperheid en standvastigheid der infanterie waren nodig, om hier te bulgen. De tirailleurs wachtten die massa's met vasten tred af, zonder een' stap achterwaarts te doen. Intusschen onderhield de artillerie een hevig schroeivuur. De vijandelijke massa's raakten aan het wankelen, en de aanval van fruitige zijde staakende, begonnen zij te vlugten. De Maarschalk liet alstoen het door hem gevormde vierkant openen, deed de ruiterij te voorschijn treden, om den vijand naar alle rigtingen te vervolgen. Toch was het met den vijand gedaan. In de grootste verwarring liep alles uit elkander, en elk zocht, zoo goed mogelijk, een heenkomen. De Marokkanen hebben 800 dooden, meest ruiterij, op het slagveld gelaten. De infanterie, welke niet zeer talrijk was, ontsnapte grootendeels langs ontoegankelijke wegen. Het leger heeft bovendien zijn geheel materieel verloren, en moet 1500 tot 2000 gekwetsten hebben. Het verlies der Franschen is 2 gesneuvelde officieren en 10 gekwetst, 23 onderofficieren of soldaten gesneuveld en 86 gekwetst volgens het rapport der gevangenen, waren de vijandelijke ruiters 25,000 duizend man sterk; zij hebben zich zeer dapper gehouden, doch de verwarring maakte hunne pogingen nutteloos.

Uit het rapport van den Prins de Joinville omtrent het bombardement van Tanger blijkt, dat hij niet tot den aanval besloten heeft, dan nadat het hem overtuigend was gebleken, dat de onderhandelingen tot niets hadden geleid, en de Keizer slechts zocht tijd te winnen om Frankrijk om den tuin te leiden. Zoo had hij doen weten, dat Abd-el-Kader niet meer op het Marokkaansche grondgebied was, en dat er bevelen waren gegeven om zijne terugkomst te beletten, en evenwel was hij op twee dagreizen achter het Marokkaansche kamp. Eerst toen heeft de Prins tot den aanval besloten, welke hem een verlies van 8 man aan dooden en 16 gekwetsten heeft gekost. De vijand heeft, volgens eigen opgave, 150 dooden en 400 gekwetsten gehad. Men hield het er echter voor, dat dit getal te gering was opgegeven, naardien men den 6 nog bezig was met lijken onder de puinhoopen weg te halen.

Het tweede rapport van den Prins meldt, dat hij den 11 reeds voor Mogador was aangekomen, doch dat gedurende onderscheidene dagen het weder zoo ongunstig was, dat de schepen onderling geene gemeenschap konden hebben. Ondanks eene ankerketting van 200 vademen, knapten de ankers als glas. Den 15 helderde het weder eindelijk op, en de Prins maakte er gebruik van om de stad aan te tasten. Zoodra de Arabieren zagen, dat de schepen zich naar de stad rigtten, begonnen zij uit alle batterijen te vuren. Het was toen 1 uur namiddag. Tegen 4 uur begon het weder te verflauwen. Drie brikken liepen toen de haven binnen en plaatsten zich voor de batterijen van het eiland, waarmede zij een vrij levendigen strijd aangingen. Ten 5 had de landing plaats. Het eiland werd verdedigd door 320 man, Moren en Kabylen verdedigd. Een groot aantal sneuvelde, 140 in eene Moskee opgesloten, gaven zich eindelijk over. Het verlies der Franschen bedroeg 14 man aan dooden en 64 gekwetsten. Nadat het eiland genomen was, zijn de batterijen geheel vernield geworden. De kanonnen en het kruid werden in zee geworpen, en de bodems der vaartuigen, welke in de haven lagen, ingeslagen. Eenige kanonnen zijn door de onzen medegevoerd. Men had, zoo wordt in het rapport gezegd, zonder gevaar tot in de stad kunnen doordringen, doch dit zou nutteloos geweest zijn, en de Prins deed het eiland door 500 man bezetten. De stad werd, zijdens het rapport gemeld wordt, door de Kabylen der binnenlanden in brand gestoken en geplunderd, die, na de Keizerlijke bezetting vernield te hebben, en buit van hadden genomen, zich terugtrokken. Uit het rapport blijkt nog, dat de Prins zich voor dit oogenblik bij deze twee operatiën zal bepalen.

Verder wordt ook nog in het Dagblad *Algérie* gemeld, dat de Prins aan 150 gevangenen de vrijheid wedergegeven en aan wal heeft laten zetten. Deze konden niet genoeg de edelmoedigheid der Franschen roemen, verklaarden hunne vijanden niet te zijn, en dat al het gestorte bloed op de hoofden van eenige fanatieken en dat van den Keizer zou neerkomen.

MOLDAVIE.

JASSY, 12 Augustus.

Deze stad is door eene zware ramp getroffen. Op den 9den zag men des namiddags een dikke rookwolk nabij den Schouwburg opstijgen, weldra openbaarde zich brand in een naauw straatje, die zich met zulk eene snelheid verspreidde, dat binnen weinige uren tijds 400 huizen, en daaronder vele fraaije, in de asch gelegd waren.

GRIEKENLAND.

Het is algemeen bekend, dat Griekenland tot hiertoe, ten opzigte van rijkdom, bevolking en beschaving, nog niet die vorderingen heeft gemaakt, die men van de veerkracht en het verstand zijner inwoners, na hunne vrijmaking van het Turksche juk, verwachtte. Het groote struikelblok bestaat in gebrek aan onschendbaarheid der vaste eigendommen. De Grieken begrijpen nog maar niet dat volkomen regt dat ieder heeft om over zijn grond te beschikken, zonder ander toeverzigt dan dat der wet. Zoo schreef Mauroconatas die berugte verklaring, dat alle wildernis die tot weide geschikt was, nationaal eigendom is, en dat de regering te allen tijde over dezelve, als over haar eigendom, kan beschikken, dan het uitsluitend regt van bebouwing. De laatste administrateur gaderzigt is zelfs niet eens bij die overweldigingen van bijzonder eigendom tusschen beiden gekomen, zoo er aan aangroeide particulieren, in weerwil hunner niet tegengesprokene vorderingen, schadeloos stelling gedaan.

Bij de Grieken is men slechts eigenaar zo lang men het land bebouwt; als de oogst komt, wordt men lijfeigene en onderdaan van de schatkist of van den pachter der belastingen. Die belasting is wel is waar een tiende van den ruwen opbrengst, maar uit kracht van het regt daarop, maakt de administratie zich meesteresse van het gansche beheer van den oogst en daarmede van de overige.

Onze lezers, die met de zeden van het oosten slechts ten halve bekend zijn, zullen gelooven dat dit tafereel te sterk gekleurd is. Maar men zal het begrijpen, als wij het stelsel der tienden-opbrengst ontwikkelen. Die tienden worden gewoonlijk verpacht aan speculanten, die men, om de moeijelijkheid der invordering, buitengewone magt geeft, waaruit eene voortdurende vijandschap tusschen de landbouwers en pachters ontstaat. Zoodra het graan rijp is, moet de landbouwer den pachter verlof tot oogsten vragen, maar deze, wien het te doen is om zoo goedkoop mogelijk toezigt te houden, laat den landbouwer wachten tot hij zijne schikkingen gemaakt heeft, en zoo wordt twee derde van het graan in Griekenland, tot groot verlies, overrijp ingeoogst.

Nu moet het graan van een kanton op eene plaats bijeengebragt worden om te dorschen, opdat de pachter gemakkelijk zijne tienden inne. Heeft men nu het graan mede op de plaats van waar het graan komt, dan moet het er weder heen vervoerd worden. De meest elkaar hopende landen ezels varen er wel bij; ieder eet van het graan van zijn voorloper, de weg is en mee bestooid en de landbouwer vloekt in de verbittering van zijn hart menschen en beesten. Dit wordt het bijeengebragte graan ongetast en blijft dikwijls twee maanden of meer, bij de dorschvloeren liggen, tenzij de landbouwer eene verhooging betale om het te mogen weghalen. Zoo houdt de gerst en tarwe-oogst alleen het landvolk drie maanden bezig. Het graan wordt door het vee getreden, en een Griek, die een werktuig om te dorschen had ingevoerd, mogt het niet gebruiken, omdat zulks de arbeiders in de hand zou werken.

Daarenboven verzwaren de pachters nog al de ramten van dit verderfend stelsel, door allerlei moeijelijkheden in den weg te werpen, opdat iedere toegefelijkheid met geld zou gekocht worden, tot 3 ja 5 ten honderd boven de tienden, en geen eerlijk man zal, zelfs in den omtrek van Athene, minder betaald hebben dan 10 à 12 ten honderd van zijnen oogst. Bij de moeijelijkheid om de tienden van andere gewassen te bepalen, worden die in geld betaald, doch de knevelarij bij de schatting en de onmogelijkheid om regt te krijgen, hebben de meeste eigenaars genoodzaakt er van af te gaan. Wij hebben eigenaars die helft van de waarde der aardappelen zien betalen, in plaats van tiende. Wijngaarden die reeds acht jaren oud waren, heeft men moeten verlaten, omdat de opbrengst zoo hoog geschat was dat er niets overschoot. Bij zulk een stelsel kunnen geene leeningen, geen bank, geen mangelwortelfabrijken, geen model-hoeven, geen scholen voor den landbouw, dat land doen bloeijen. Voor alles moet dat hatelijk pachtstelsel der tienden afgeschaft. Eene Regering, die hare belastingen niet door hare eigene ambtenaren kan invorderen, is niet in staat om aan hare roeping te beantwoorden zij moet vallen. En of de drie groote Mogendheden Griekenland al beschermen, het kan, als het zóó blijft, geen tien jaren bestaan. De eigenaars moeten inderdaad meesters van hunnen grond en opbrengst zijn.

Al de reizigers staan verbaasd over het groot aantal kolonijuizen dat men overal in Griekenland ontmoet, en de menigte lediggoonders die er gebruik van maken. Maar hoe kan het anders bij zulk een stelsel? Bij gebrek aan werk komen uit de lagere klassen roovers voort, die hunne buren plunderen; in de hoogere maakt men zich ambtenaar en plundert het land. Het Grieksche leger bevat omtrent zooveel officieren als soldaten, en het zeewezen bezit officieren genoeg voor eene vloot die dubbel zoo groot is als de Gricksche. Vergeefs klaagt men over die misbruiken, niet een Minister wil het willekeurig gezag laten varen, waardoor hij zijne bloedverwanten en vrienden ten koste van het volk plaatst, en zinnen schiet en op die wijze een enkele drachma voor werken van algemeen nut overlaat.

De inkomsten schijnen hiertoe zoo als voorheen te Athene en te Rome als het erfdeel der lediggoonders, die geen eigendom bezitten dat aan belasting onderhevig is, te worden beschouwd, de ongelukkige grondeigenaars als een soort van lijfeigenen, die alleen maar dragen en op te brengen.

Wij hebben nog eenige aanmerkingen over de gemeente-besturen, het onderwijs, de regterlijke magt en de kerkelijke zaken, maar de uitgebreidheid van dit artikel, noodzaakt ons die tot eene andere gelegenheid te bewaren.

(*Journ. de la Haye.*)

ITALIE.

ROME, 19 Augustus.

Den 16den hebben HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Oranje ten gevolg zich in gala naar het paleis van het Quirinaal begeven, en een bezoek bij den Paus afgelegd. De hooge reizigers zijn met allen aan hunnen rang verschuldigden eerbied ontvangen en onderhielden zich lang met Z. Heil. Het vertrek van de Vorstelijke personen is op den 21sten bepaald.

De graanoogst is dit jaar boven alle verwachting bevredigend, hoewel de prijs hoog blijft wegens de verzending naar Algiers. De Turksche veeziekte, welker moeijelijk met dat van het koren gelijk staat, is niet geluwd, omdat de aanhoudende hitte de planten tot de kiem heeft uitgedroogd en doen verdorren; dit is ook de reden, dat de onrijpe olijven verwelken en op den grond vallen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 26 Augustus.

Gisteren middag tusschen 3 en 4 ure woedde hier een orkaan, door een wolkbreuk en hagel vergezeld zoo als men zich niet kon herinneren sedert lang te hebben bijgewoond. Men zal zich te binnen brengen dat een dergelijk vreeselijk weder met donder en bliksem den nacht tusschen Zaturdag en Zondag den 24sten en 25sten hier te lande heeft gewoed. De stoomboot naar Presburg die om dien tijd afvaart, heeft het moeten opgeven en de reizigers aan land gezet.

— De berigten uit Festh van de Johannes-Markt luiden zeer gunstig. De wol vindt ruimen aftrek tot verhoogde prijzen, en ook naar manufacturen is levendige vraag.

FRANKFORT.

28 Augustus.

De Herfstbeurs is heden alhier begonnen. Men vleide zich met gunstige uitkomsten, overal ten aanzien van den handel in laken, wol en leder; de prijzen dier artikelen waren, in vergelijking van de voorgaande beurs, verbeterd, zijnde die van het leder zelfs 10 à 15 pCt. gerezen.

— In het nabij Trier gelegen dorp Tarforst is den 26sten een zware brand uitgebroken, waardoor 8 woningen vernield en 2 menschen omgekomen zijn; de brand heeft 5 volle uren gewoed eer men er in slaagde om dien te blusschen.

DUITSCHLAND.

München, 25 Augustus.

Z. M. de Koning van Nederland is alhier gisteren namiddag en H. M. de Koningin heden namiddag aangekomen. Zoo als reeds gemeld is, zal de doopplegtigheid den 28sten plaats hebben, waarna Z. M. de Koning ons spoedig denkt te verlaten, doch wanneer is nog onbekend.

ENGELAND.

LONDEN, 30 Augustus.

De Duitsche Zendelingskring heeft beproefd om een Bode naar Abyssinië te reizen, maar is aan de grenzen afgewezen. Aanvallen van de oostkust van Afrika derwaarts trekken of een Zendeling post in het Gallaland ten zuiden van Schoa oprigten, zijn thans te zamen te Zangzibar, vanwaar zij naar de Juba (Jubo) stroom wil reizen die opvaren. Noordelijker is een Europeër daar geweest. Het is een bevaarbare stroom, welks beide oevers dicht bewoond zijn. Aan de kust wonen gezeten Arabische Kooplieden. De inlandsche bevolking van de Somalis en Galla's leven van akkerbouw en veeteelt, maar leedt in de vruchtbare streken bij de Pangani rivier Kamedele slaven. Dit is altijd gevaarlijk voor reizigers, en den menschenhandel zoo als de matrozen van gezonde schepen dan ook wel verlicht zijn, tot dat ze naar Zangzibar worden vervoerd, waar de Consuls hen lossen. Hongen op aan den Juba ligt de Mahomedaansche negerstaat Barderh, die met de kustbewoners in vijandschap leven. In het vorige jaar namen zij de haven Bravah in, die den Sultan van Giredi toebehoort, welke zich met 20,000 man tegen hen toerustte. Zij zijn nog in geene aanraking met de overige wereld geweest, kennen geen geld en weten alleen van ruilhandel met Indische waren, hijzonder uit het landschap Kutsch, welke Arabische Baggala's naar Mombar, Zangzibar en Magadosko (Magadoxo) brengen. De onderneming is belangrijk, dewijl zij een nieuwen waterweg naar het onbekende inwendige van Afrika bekend maakt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 September.

Volgens bovenschrift des Konings van den 28sten Augustus, wordt er eene commissie aangesteld, om dadelijk aan te vangen met de herziening der

besluiten van de organisatie en inwendige reglementen van de polytechnische school, welke voor eenige dagen onbonden is.

In het *Journal des Débats* leest men:

Ziet daar iets nieuws en treffends, en eene krachtsinspanning, welke alles te boven gaat, wat de *Gazette de France* tot hiertoe in deze soort had uitgedacht! het eerzame dagblad, hetwelk zijne goede redenen heeft, om zich het kwaad te herinneren, hetgeen de restauratie aan hetzelve heeft aangebragt, daar het zijne ondersteuning aan de Jesuiten verleende, wil thans dat het tegenwoordig Gouvernement aan de Jesuiten worde overgelaten. Het zijn de Jesuiten, die het gepropveert hebben, die het onderschragen; de Jesuiten hebben de revolutie van Julij gemaakt, en indien Lodewijk Philips op den troon is, hij is het aan de Jesuiten verschuldigd; zoodat, de Jesuiten aan te vallen, is, het Gouvernement aan te vallen, die geene betere vrienden heeft, dan hen. — Kom aan, de *Gazette* overtreft zich zelf; hij had de onwaarheid nog niet op zulk eene breede schaal beproefd.

De ware stelling, waarop wij ons bevinden, is deze, en de *Gazette* weet daarvan zooveel, ja waarschijnlijk meer dan wij. Met de tegenwoordige Regering, is de uitkomst der plannen, welke de Jesuiten nimmer hebben opgegeven, onmogelijk. Zij zullen pamphletten maken, zooveel zij willen, zij zullen de Universiteit niet verwoesten, zij zullen de opvoeding der jeugd niet in handen krijgen. Met eene restauratie zouden de Jesuiten geen 24 uren behoeven te wachten om van alles meester te zijn. Dit zijn zulke zaken, die het zeer onnuttig zou zijn te willen verbergen, zij zijn duidelijk; zij springen in het oog. Onder de *Gazette* zeer behendig vil zijn, ontbreekt haar behendigheid.

STAND BEURGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Stad **LEYDEN**, brengen bij deze (ingevolge Circulaire van den Heer Staatsraad Gouverneur dezer Provincie, dato 29 Junij 1844, Prov. Blad n°. 85.) ter kennis der belanghebbenden, dat bij resolutie van Z. E. den Minister van Financien van den 29sten dezer maand, is bepaald, dat de Loten der 193ste Koninklijke Nederlandsche Loterij, gedurende de *tweede* week der trekking van de vijfde of laatste Klasse, beginnende op Maandag den 2den September 1844, door de Collecteurs, Splitsers en Debitanten, tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven, dan tot de navolgende, te weten:

	Bij Verkoop.	*Bij Verhuring.*
Geheele Loten	*f* 76.00.	*f* 30.00.
Halve	- 38.00.	- 15.00.
Vijfde	- 15.20.	- 6.00.
Tiende	- 7.60	- 3.00
Twintigste	- 3.80.	- 1.50.

Leyden, den 30sten Augustus 1844.

DE RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,

PIJTTKAMMER.

193ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

9de Lijst, N°. 18379 een prijs van *f* 1,000.

10de » Geene.

Z. M. de Koning van Noorwegen en Zweden, enz. enz. enz. heeft Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden, enz. enz. enz. bij Zijn Bezoek aan Zijne Majesteit den Koning van Noorwegen en Zweden, enz. enz. enz. op Zijn Paleis te Stockholm, op Zaturdag den 31sten Augustus, des namiddags ten 4 ure, in audientie ontvangen.

Zijne Majesteit de Koning van Noorwegen en Zweden, enz. enz. enz. heeft Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, enz. enz. enz. bij Zijn Bezoek aan Zijne Majesteit den Koning der Nederlan